

ویژگی‌های شیمیایی و داروشناختی

گیاه بومادران

دکتر علی شالیزار جلالی

(رئیس دانشگاه ارومیه)

پریسا رحمانی

(کارشناس ارشد فیزیولوژی گیاهی)

ویژگی‌های شیمیایی و داروشناختی گیاه بومادران

دکتر علی شالیزار جلالی
پریسا رحیم‌زاده کاروانسرا

چاپ اول: بهار ۱۳۹۴
۵۰۰ نسخه
۲۵۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر این اثر انحصاراً برای ناشر محفوظ است.

انتشارات امید صبا
تهران، میدان هفت خیل، کریم‌خان زند، شماره ۲۷
پستی: ۱۶۴۷۵۸
تلفن: ۸۸۰۳۲

سرشناسه: شالیزار جلالی، علی، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: ویژگی‌های شیمیایی و داروشناختی گیاه بومادران/تألیف علی شالیزار، پریسا رحیم‌زاده کاروانسرا.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات امید صبا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۳۸ص:؛ مصور: ۱۴.۸ × ۲۰.۵ س.م.

شابک: 978-600-6269-45-0

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: بومادران

موضوع: گیاهان دارویی

موضوع: داروهای گیاهی

شناسه افزوده: رحیم‌زاده کاروانسرا، پریسا، ۱۳۶۳-

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ش ۲/۹ب/۱۶۵ RN

رده‌بندی دیویی: ۶۱۵/۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۳۴۰۹۸

۷	پیش‌گفتار .....
۹	بومادران .....
۹	برم‌شناسی کت و ورزی .....
۱۰	ویژگی‌های شیمیایی .....
۱۲	ویژگی‌های شیمیایی برگ .....
۱۳	ویژگی‌های شیمیایی گل .....
۱۳	ویژگی‌های شیمیایی ریشه .....
۱۴	ویژگی‌های داروشناختی .....
۱۴	طب سنتی .....
۱۴	فعالیت ضدآماسی .....
۱۵	فعالیت آنتی‌اکسیدانت .....
۱۶	فعالیت ضد میکروبی .....
۱۷	فعالیت ضدانگلی .....
۱۸	فعالیت ضدسرطان .....
۱۹	فعالیت ضداسپاسمی .....
۲۰	فعالیت اسپاسموژنیک .....
۲۰	فعالیت استروژنیک .....
۲۰	اثرات محافظتی بر روی دستگاه تولید مثلی .....
۲۱	اثرات محافظتی بر روی معده .....
۲۱	اثرات محافظتی بر روی کبد .....
۲۲	اثرات محافظتی بر روی ریه .....

۲۲	اثرات حفاظتی بر روی عروق
۲۲	اثرات محافظتی بر روی دستگاه گوارش
۲۳	اثرات ایمنولوژیک
۲۳	اثرات کاهش فشارخون
۲۴	خاصیت جوان سازی پوست و ترمیم زخم
۲۴	اثرات ضد درد
۲۵	اثرات ضد اضطراب و ناهنجاریهای رفتاری
۲۵	فعالیت هموستاتیک
۲۵	اثرات ضدباروری
۲۷	عوارض آلرژیک
۲۸	منابع

بدن گنار

بر اساس گزارش سازمان بهداشت جهانی، حدود ۸۰٪ جمعیت در کشورهای در حال توسعه، از گیاهان دارویی جهت رفع نیازهای درمانی اولیه بهره می‌برند. همچنین، بررسی‌های صورت گرفته در استرالیا و ایالات متحده نشان می‌دهند که به ترتیب تقریباً ۵/۸٪ و ۱/۲٪ افراد حداقل یک نوع از درمان‌های غیرمتعارف نظیر گیاهان دارویی را تجربه کرده‌اند. برآورد ها حاکی از آن است که نزدیک به ۲۵٪ ترکیبات مؤثر موجود در داروهای سنتتیک امروزی برای نخستین بار در منابع گیاهی شناسایی شده‌اند و ۲۰۰۰۰ گیاه نا به امروز جهت مقاصد دارویی مورد استفاده قرار گرفته‌اند که از این میان، ۴۰ گیاه به صورت متداول و ۱۰٪ به شکل تجاری کاربرد دارند. بر این اساس، امروز گیاهان دارویی با توجه به در دسترس بودن و مقرون به صرفه بودن و نیز حوازی کمتری که برای آنها مورد توجه محققان در سراسر جهان قرار گرفته‌اند تا در صورت آشکار شدن خواص دارویی بالقوه به عنوان جایگزینی مطمئن‌تر برای داروهای سنتتیک به‌کار گرفته شده و استفاده قرار گیرند.

با در نظر گرفتن آنچه گفته شد، در کتاب پیش روی سعی شده است تا ویژگی‌های شیمیایی و داروشناختی اجزای مختلف گیاه بومادران که یکی از قدیمی‌ترین گیاهان دارویی بوده و بسیار مورد توجه قرار گرفته است، رصد شده

و از جهات متعدد مورد ارزیابی قرار گیرند. امید است تلاش ناچیز نویسندگان این اثر مورد استفاده اساتید، پژوهش‌گران و دانشجویان گرامی قرار گرفته و در پی‌ریزی پژوهش‌های آتی مشمر ثمر واقع گردد.

دکتر علی شالیزار جلالی

پریسا رحیم‌زاده کاروانسرا

بهار ۱۳۹۴

www.ketab.ir